

Folium officiale Dioecesis Lavantinae.

Cerkveni zaukaznik za Lavantinsko škofijo.

Kirchliches Verordnungs-Blatt für die Lavanter Diözese.

Inhalt: 14. LII. sklepni zapisnik o pastoralnih konferenčnih vprašanjih za leto 1910 v Lavantinski škofiji. (II. pastoralno vprašanje). — 15. Motu proprio Pii PP. X. de trahentibus clericos ad tribunalia iudicium laicorum. — 16. Antwortschreiben der hl. Konsistorialkongregation auf die Eingabe des Bischofskomitees in Wien, bezüglich des

Motu proprio „Sacrorum Antistitum“. — 17. Ausdehnung der Fin.-Min.-Verordnung vom 5. Juni 1909 auf alle bei staatlichen Kassen zahlbaren Ruhe- und Versorgungsgenüsse von Zivilpersonen. — 18. Die zäzilianiische Missionskurse in Rom. — 19. Lupusinfektionen bei Kindern. — 20. Škofjska kronika. — 21. Literatur. — 22. Diözesan-Nachrichten.

14.

LII. sklepni zapisnik o pastoralnih konferenčnih vprašanjih za leto 1910 v Lavantinski škofiji.

(Cerkveni zaukaznik za Lavantinsko škofijo, 1911, št. XII. odst. 124 in št. XIII. odst. 132).

II. Pastoralno vprašanje.

Kaj naj storijo dušni pastirji, da se povsod praktično izvrši vernikom v prid odlok svete kongregacije konciljske z dne 20. decembra 1905 oziroma tozadevna konstitucija naše škofjskesinode iz leta 1906 o pogostnem in vsakdanjem prejemanju sv. obhajila? (Synodus dioec. Lav. anno 1906 concita et facta. Marburgi, 1907. Cap. CXIX. str. 355—384).

Za to vprašanje je bilo 44 gg. poročevalcev. Iz predloženih elaboratov je kn. šk. konsistorij z veseljem povzel, da so gg. izdelovatelji navdušeni častilci presv. rešnjega Telesa in pospeševalci večkratnega in vsakdanjega prejemanja sv. obhajila.

Besede sv. apostola Pavla do Efežanov: *Instaurare omnia in Christo* (1, 10) so bile za svetega očeta vodilna misel pri odloku svete konciljske kongregacije z dne 20. decembra 1905. Naš božji Vzveličar je postavil pri zadnji večerji daritev sv. maše in podelil svojim apostolom sv. obhajilo rekoč: *To storite v moj spomin!* (Luk. 22, 19). Apostoli in njihovi nasledniki so pa vestno izpolnjevali povelje Gospodovo.

Omnes etiam, qui credebant, erant pariter et habebant omnia communia... *Quotidie quoque perdurantes unanimiter in templo et frangentes circa domos panem, sumebant cibum cum exultatione et simplicitate cordis, collaudantes Deum, et habentes gratiam ad omnem plebem. Dominus autem augebat, qui salvi fierent quotidie in idipsum.* (Dejanje ap. 2, 44. 46. 47). In res! Sveti očetje in rimski papeži so večkrat priporočali vernemu ljudstvu pogostno in vsakdanje sv. obhajilo. Sveti Tridentinski zbor je za-

pisal besede: „Optaret quidem sacrosancta Synodus, ut in singulis Missis fideles adstantes non solum spirituali affectu, sed sacramentali etiam Eucharistiae perceptione communicarent.“ (Sess. XXII. cap. 6). V prelepi okrožnici o sv. rešnjem Telesu „*Mirae caritatis*“ z dne 28. maja 1902¹ je sveti oče Leon XIII. opominjal vernike, da naj pogosto prejemajo sv. obhajilo, ko je rekel: „Posebno se je treba prizadevati, da bi med katoliškimi narodi zopet prišlo v navado večkratno sv. obhajilo. K temu nas napeljujejo vzgledi prvotne Cerkve, sklepi cerkvenih zborov, nauki svetih očetov in najsvetejših mož vseh časov. Kakor namreč telo potrebuje vedne hrane, enako tudi duša; najbolj močno in životvorno hrano pa daje sv. rešnje Telo. Zato treba odstraniti vse nasprotne predsodke, pregnati prazne strahе, pobiti slepilne pomisleke; ker gre za stvar, ki je najbolj koristna vernemu ljudstvu, da se reši prevelikih skrbi za časne reči, in da se poživí ter ohrani v njem krščanski duh.“

In komaj so prijeli sedanji sveti oče papež Pij X. za krmilo ladje svete katoliške Cerkve, so že izdali po sveti konciljski kongregaciji dne 20. decembra 1905 prepomenljivi odlok, ki je ponatisnjen v škofjski sinodi l. 1906 v izvirniku, v nemškem in slovenskem prevodu ter vabi s najprisrčnejšimi besedami pobožne vernike po vsem katoliškem svetu, da prejemajo pogosto in vsak dan sv. obhajilo. „Sveti oče v svoji skrbi in v svojem trudu za krščansko ljudstvo srčno želijo, da bi kar najbolj pogosto, tudi vsak dan prihajalo k mizi Gospodovi in bi bilo deležno sadov svete evharistije.“ Za časa evharističnega kongresa v Londonu l. 1908 se je izrazil kardinal

¹ Cerkveni zaukaznik za Lavantinsko škofijo, l. 1902, VIII. odst. 41.

Vives y Tuto v nekem pismu z dne 23. avgusta o tem odloku takole: „Odlok *Sacra Tridentina Synodus* navdaja vojskujočo, trpečo in zmagoslavno Cerkev s svetim veseljem, pekel pa z neukrotljivim gnjevom. O tej listini si upam trditi brez strahu kake zmote, da je največja milost, katero je izkazal Gospod naši materi sveti Cerkvi sem od Tridentinskega cerkvenega zbora in od razodetja bl. Margareti Mariji Alakok.“

Pa temu še ni bilo dovolj. Dne 14. februarja 1906 je izdala sveta kongregacija za odpustke odlok, v katerem naznani, da podelijo sveti oče Pij X. vsem vernikom, ki prejemajo slednji dan sv. obhajilo, pravico, da se udeležijo vseh v ta čas spadajočih odpustkov, če tudi tu in tam izpustijo vsakdanji prejem sv. obhajila.¹ Dne 7. decembra 1906 je izšel pri sveti konciljski kongregaciji dekret, vsled katerega dovolijo sveti oče Pij X. bolnikom, ki že mesec dni ležijo in nimajo upanja, da bi kmalu okrevali, da prejmejo po nasvetu izpovednikov en- ali dvakrat na teden sv. obhajilo, če se nahajajo v zavodih (piis domibus), kjer se shranjuje sv. rešnje Telo, ali v hišah, ki imajo privilegij da se sme v njih služiti sv. maša; vsi drugi bolniki pa da smejo en- ali dvakrat v mesecu prejeti sv. obhajilo, če so tudi poprej že zaužili kako tekočino.²

V pismu z dne 10. aprila 1907³ je naznanil prefekt svete kongregacije za odpustke vsem škofom, da svetega očeta močno veselijo krasni uspehi odloka svete konciljske kongregacije z dne 20. decembra 1905, da pa tudi želijo, da se obhaja v prosep te pobožnosti vsako leto v stolnih cerkvah med osmino praznika presv. rešnjega Telesa ali ob kakem drugem času tridnevnic in sicer v tem-le redu: Tridnevnic se naj vrši v petek, soboto in nedeljo neposredno po prazniku presv. rešnjega Telesa ali, kakor že omenjeno, ob kakem drugem času. Vsak dan naj bo pridiga o neskončni vrednosti presv. rešnjega Telesa in o dobri pripravi na njegov vredni prejem. Potem se naj izpostavi presv. rešnje Telo ter moli pred njim naslednja molitev: „O presladki Jezus, prišel si na ta svet, da obogatiš vse duše z življenjem svoje milosti ter se jim, da bi mogle to življenje v sebi ohraniti in gojiti, daješ vsak dan v najsvetejšem Zakramentu v zdravilo za njihove bolezni in v podporo v njihovi slabosti. Ponižno Te torej prosimo, razlij dobrotljivo na vse svojega Sv. Duha, da bi se tiste duše, ki so morda omadeževane s smrtnim grehom, vrnile k Tebi in zopet prejele življenje milosti, ki so ga izgubile z grehi; tiste pa, ki so po Tvoji dobroti s Teboj združene, da bi, če le mogoče, pristopale vsak dan k tej nebeški gostiji, da bi si po njej pokrepčane pridobivale zdravilo zoper vsakdanje odpust-

ljive grehe, da bi mogle ohraniti življenje milosti in bi tako vedno bolj očiščene dosegle večno vzveličanje v nebesih! Amen.“⁴ Po molitvi se zapoje *Tantum ergo* in da blagoslov z Najsvetejšim. V nedeljo, ki je poslednji dan tridnevnic, naj ima župnik med sv. mašo za župljane homilijo o evangeliju, ki se bere v nedeljo v osmini praznika presv. rešnjega Telesa in ki je tako primeren za razlago altarske skrivnosti; za tem bodi skupno sv. obhajilo. Če pa je odločena kaka druga nedelja izven te osmine, naj se navdušnjejo verniki v pridigi k pogostnemu prejemu sv. obhajila.

Popoldne se naj vršijo iste pobožnosti, kakor ob prejšnjih dnevih. V pridigi pa naj opominjajo mašniki vernike, da prisrčno in pobožno častijo presv. rešnje Telo ter se pogostoma udeležujejo nebeške gostije po nauku rimskega katekizma, kakor to pristavlja imenovani dekret svete konciljske kongregacije pod št. 6 z besedami:

„Ker je gotovo, da nas pogostno ali vsakdanje prejemanje sv. obhajila vedno srčneje zedinja s Kristusom, da vedno bolj poživlja duhovno življenje, da daje dušam več in več čednosti in da vedno bolj zagotavlja poroštvo večnega vzveličanja, zato naj župniki, izpovedniki in pridigarji po priznanih navodilih rimskega katekizma (del II. pogl. 60) z veliko vnemo opominjajo in navajajo krščansko ljudstvo k tej tako pobožni in vzveličavni navadi.“ Ob koncu se zapoje pred *Tantum ergo* zahvalna pesem *Te Deum*.

Sveti oče želijo in priporočajo, da se vrši v župnijskih cerkvah, kakor bo vsak škof po svoji modrosti in razumnosti razsodil, vsaj tista pobožnost, ki je opisana za stolne cerkve za nedeljo med osmino praznika presv. rešnjega Telesa ali za kako drugo nedeljo v letu. Da bi se pa verniki udeleževali z večjo vnemo imenovane pobožnosti, so podelili sveti oče naslednje odpustke: 1. odpustek sedem let in sedem kvadragen za vsak dan tridnevnic; 2. popoln odpustek enkrat med tridnevnic za tiste, ki so bili vsak dan pri pobožnosti, so prejeli sv. zakramente ter so molili po namenu svetega očeta; 3. popoln odpustek za nedeljo za vse tiste, ki so bili pri sv. izpovedi, so prejeli skupno sv. obhajilo v stolni ali kaki drugi župnijski cerkvi ter so tam, kakor omenjeno, molili po namenu svetega očeta. Ti odpustki se morejo tudi darovati vernim dušam v vicah.

Dne 8. maja 1907 pa je bil prefekt svete kongregacije za odpustke pri svetem očetu ter jih je prosil, da bi odobrili in s svetimi odpustki obdarili devetdnevnic, ki

¹ Cerkevni zaukaznik za Lavantinsko škofijo, I. 1906. VI. odst. 39. — ² Ibidem, I. 1907. IV. odst. 28. — ³ Synodus dioec. Lav. anno 1906 concita et facta. Marburgi, 1907. str. 378 nsl.

⁴ Sveti oče so podelili vsem vernikom, ki to molitev pobožno molijo, enkrat na dan 300 dni odpustkov in popolni odpustek enkrat v mesecu na poljuben dan pod navadnimi pogoji, ako to molitev vsak dan molijo in kako cerkev ali očitno kapelo obiščejo. Rim, dne 30. maja (3. junija) 1905. (Julij Lintelo D. J., Mladini! Pogostno in vsakdanje sveto obhajilo. V Ljubljani 1911).

jo verniki obhajajo pred praznikom presv. rešnjega Telesa. Sveti oče so imenovano devetdnevnicu ne le odobrili, temveč so jo tudi priporočili ter vsem tistim, ki to pobožnost po navodilu svojega škofa zasebno ali skupno obhajajo, podelili tele odpustke: 1. odpustek sedem let in sedem kvadragen za vsak dan devetdnevnic; 2. popoln odpustek za poljuben dan med pobožnostjo ali tudi za praznik presv. rešnjega Telesa ali tudi za en dan v osmini tega praznika vsem tistim, ki so bili pri sv. izpovedi, so prejeli sv. obhajilo ter so molili po namenu svetega očeta.¹ Imenovani odpustki se morejo obrniti tudi v prid vernim dušam v vicah.

In dne 8. avgusta 1910 je izšel odlok svete kongregacije za oskrbo zakramentov o starosti prvoobhajancev, ki je razveselil ves svet, ker tudi nedolžne otroke vabi, da prejmejo prav zgodaj že in večkrat zakrament presv. rešnjega Telesa.²

Zares! Naš sveti oče Pij X. so sami goreč častilec presv. rešnjega Telesa, zato pa tudi želijo iz srca, da bi verno ljudstvo po vsem katoliškem svetu ne le goreče častilo presv. rešnje Telo, temveč ga tudi pogosto in vsak dan prejemale v najsvetejšem zakramentu altarja. Kaj torej naj storijo dušni pastirji, da se povsod praktično izvrši vernikom v prid odlok svete konciljske kongregacije z dne 20. decembra 1905?

Duhovnik mora biti pred vsem sam goreč častilec presv. rešnjega Telesa, kar bo gotovo postal, če bo trdno prepričan o vrednosti in o pomenu najsvetejše evharistije in pogostnega sv. obhajila. „Caeterum Ecclesiae desiderium, ut usus eucharistici panis inter fideles in dies augeatur, non minime a sacerdotum pietate dependet, ad quorum exemplum, quum quotidie ad aram assistant et sacra communione se reficiant, illi quoque ad eum sumendum se trahi vel repellere sentiunt. Quare, o sacerdotes Domini, hunc a divini panis quotidianam sumpcionem fructum capiamus et in vita nostra demonstramus necesse est, agnoscentes, quod agimus et imitantes, quod tractamus.“³

Pogostno in vsakdanje sv. obhajilo je želja Jezusa samega. Odlok svete konciljske kongregacije z dne 20. decembra 1905 pravi: „Ipse (Christus) enim nec semel nec obscure necessitatem innuit suae carnis crebro manducandae suique sanguinis bibendi, praesertim his verbis: *Hic est panis de coelo descendens; non sicut manducaverunt patres vestri manna et mortui sunt; qui manducat hunc panem, vivet in aeternum.* (Ioan. 6, 59). Ex qua comparatione cibi angelici cum pane et manna facile a

discipulis intelligi poterat, quemadmodum pane corpus quotidie nutritur, et manna in deserto Hebraei quotidie refecti sunt, ita animam christianam coelesti pane vesci posse quotidie ac recreari. Insuper quod in oratione Dominica exposci iubet *panem nostrum quotidianum*, per id sancti Ecclesiae Patres fere unanimes docent, non tam materialem panem corporis escam, quam panem eucharisticum quotidie sumendum intelligi debere.“

Pogostno in vsakdanje sv. obhajilo je želja svete Cerkve. „Optaret quidem sacrosancta Synodus, ut in singulis Missis fideles adstantes non solum spirituali affectu, sed sacramentali etiam Eucharistiae perceptione communicarent.“ (Conc. Trid. sess. XXII. cap. 6).

Pogostno in vsakdanje sv. obhajilo je potreba vernikov. „Desiderium vero Iesu Christi et Ecclesiae, ut omnes Christifideles quotidie ad sacrum convivium accedant, in eo potissimum est, ut Christifideles, per sacramentum Deo coniuncti, robur inde capiant ad compe-scendam libidinem, ad leves culpas, quae quotidie occurrunt, abluendas et ad graviora peccata, quibus humana fragilitas est obnoxia, praecavenda.“ (Decretum S. C. Concilii de die 20. Decembris 1905).

Pogostno in vsakdanje obhajilo je naša lastna korist. Božji Vzveličar je govoril sv. Marjeti Kortonski besede: „Tvoje hrepenenje po sv. obhajilu mi je tako prijetno, da bom s posebnimi milostmi obdaroval tvojega izpovednika, kateri ti je to hrepenenje navdahnul.“ (Evharistija, 1909, šte. 7).

Da pa bo duhovnik, ko se je o vrednosti in pomenu pogostnega in vsakdanjega sv. obhajila prepričal, to navdušenje v sebi ohranil in redil, naj bo ud bratovščine „Confraternitas sacerdotalis adorationis Sanctissimi Sacramenti“ in družbe „Associatio perseverantiae sacerdotalis“, ki sta tudi v naši škofiji vpeljani,¹ naj se udeleži evharističnih kongresov in shodov in naj se pridruži zvezi „Eucharisticum sacerdotum foedus.“²

Verno ljudstvo je treba za pogostno in vsakdanje sv. obhajilo navdušiti in pripraviti. „Ex laudato igitur decreto, confessarii spectatissimi, novistis, auctoritate vos exornari, quin etiam officio quodam ligari, ut Christifideles, quorum probos mores ac desiderium sacrae communionis quotidie sumendae perspexeritis, ad mensam Dominicam non modo laeti admittatis, sed paterno cum affectu etiam invitetis. Vestrae namque partes sunt, fideles crebro adhortari, ut ipsi, quemadmodum corpori in singulos dies alimentum subministrare necessarium putant, ita etiam quotidie hoc sacramento alendae et nutriendae animae curam non abiiciant; neque enim minus spirituali cibo animam, quam naturali corpus

¹ Cerkveni zaukaznik za Lavantinsko škofijo, I. 1908, V. odstavek 44. — ² Cerkveni zaukaznik za Lavantinsko škofijo, I. 1910, XII. odstavek 102, oziroma 1911, IV. odst. 26 in 27. — ³ Syn. dioec. Lav. anno 1906 concita et facta. Marburgi, 1907. Cap. CXIX. str. 382.

¹ Personalstand des Fürstbistums Lavant in Steiermark für das Jahr 1912, str. 264 sq. num. 2 et 3. — ² Syn. dioec. Lav. anno 1906 concita et facta. Marburgi, 1907. Cap. CXIX. str. 377 sqq.

indigere perspicuum est. Etenim corpus cibo naturali non solum conservatur, verum etiam augetur atque gustus novam quotidie ex eo voluptatem et suavitatem percipit; a pari etiam sacrae Eucharistiae cibus non tantum animam sustentat, sed vires illi addit atque efficit, ut spiritus divinarum rerum delectatione magis ac magis commoveatur. Itaque iure et merito mannae comparatur, in quo habetur omne delectamentum et omnis saporis suavis ipsaque dulcedo Domini degustatur.

Huic suo muneri quo facilius et efficacius animarum curiones satisfacere possint, expedire videtur, ut inter se specialem sodalitatem constituent in eaque suas animi corporisque vires coniungant, quo decreti, superius allati, finem sensim ad prosperum eventum adducant. Ad eum vero spectat, fideles monitis, libris, foliis, ad hoc editis vel edendis, de sanctissimae Eucharistiae tam sacrificio quam sacramento instruere, de eius augustissimo auctore, natura, fine necessaria et utili scientia imbueri atque imprimis de utilitate et debita dispositione frequentis et quotidianae communionis edocere. Haec autem statum gratiae et rectam intentionem supponit et exigit, atque affectum ad peccata venialia prorsus voluntarium respuit, alias vero dispositiones, quamvis pias et in libris asceticis commendatas, per se non requirit.

Missae sacrificium porro cum frequenti et quotidiana communione fidelium astantium intime cohaeret, imo haec illud modo quodam supponit. Neque enim quisquam frequenter communicare posse videtur, nisi Missae quoque sacrificio frequenter interesse solet. Unde fideles, ut huic venerabili sacrificio quam frequentissime intersint, suaviter invitare eiusque fructus salutare illis saepius exponere operae pretium est.¹

Navduševanje in priprava odraslih za pogostno in vsakdanje sv. obhajilo pa se mora začeti z otroki, za katere se potegujejo s tako očetovsko ljubeznijo in skrbjo sam sveti oče Pij X. Po njihovi želji, ki jo že dobro poznamo, naj gredó otroci že prav zgodaj in večkrat, ako mogoče, sleherni dan, k mizi Gospodovi. Ako so vsi verniki povabljeni k vsakdanjemu sv. obhajilu, ni torej nikakega dvoma, da velja to še zlasti za otroke. In če bo navajal dušni pastir ljubo in nedolžno šolsko mladino k pogostnemu sv. obhajilu² ter ga bo delil s posebnim slovesnostmi zlasti ob priliki prvega sv. obhajila, potem bodo tudi odrasli, globoko ganjeni po vzgledu otrok, začeli pristopati pogostejše k mizi Gospodovi.

¹ Syn. dioec. Lav. anno 1906 conceita et facta. Marburgi, 1907 Cap. CXIX. str. 374 sqq. — ² „Pogostno sveto obhajilo se po besedilu prvega odlokovnega člena priporoča tudi otrokom. Ko je bil le tem enkrat dovoljen pristop k božji mizi, jim po pravilih rimskega katekizma (IV. 63) ne smemo več braniti pogostnega pristopa, ampak jih moramo k temu še opominjati. Vsako nasprotno ravnanje je neumestno in obsojeno.“ S. C. S. Off. ddo. 15. sept. 1906. (Julij Lintelo D. J., Staršem in vzgojiteljem! V Ljubljani, 1911).

Dušni pastir naj napravi večkrat v letu pri altarju, okrašenem s cveticami, skupna sv. obhajila s kratkim, pa prisrčnim nagovorom za razne bratovščine in družbe. Že njihova pravila nalagajo pogostno sv. obhajilo. Tu se naj upošteva zlasti bratovščina presv. Srca Jezusovega, bratovščina sv. rožnega venca, apostolstvo molitve in družba vednega češčenja presv. rešnjega Telesa. Evharistično življenje bo svetlo tudi tam, kjer se skrbno vodi III. red sv. Frančiška Asiškega. Tretjerednikom namreč zapovedujejo pravila, da gredó, če mogoče, vsak dan k sv. maši, k sv. obhajilu pa vsak mesec. Gotovo pa bodo šli k sv. obhajilu tudi ob dnevih, ko se jim deli veseljna odveza.

Prav važno je, da se župljani s pridiznice opozarjajo na dneve, ob katerih lahko prejmejo popolne odpustke, ker jih verno ljudstvo ceni visoko. Naj se jim tudi pove, da dobivajo v naši škofiji verniki, ki gredó vsak drugi teden k sv. izpovedi in k sv. obhajilu, vse za tisti čas podeljene odpustke.

Vestna skrb dušnega pastirja naj bo, da napeljuje svoje vernike, da prihajajo ne le ob nedeljah in zapovedanih praznikih, temveč tudi ob delavnikih prav radi k sv. maši, da Gospodove in Marijine praznike, dneve „Večne molitve“, pobožnost prvega petka in prve nedelje v mesecu, majnikovo pobožnost in rožniversko pobožnost v mesecu oktobru prav slovesno praznuje in k temu svoje župljane prisrčno vabi. Včasih bo tudi koristno, da se vrši sv. misijon ali da se obhajajo duhovne vaje, ki jih je pa treba čez nekaj let spet ponoviti. Če je mogoče, naj se opravi vsako leto tridnevnic ali devetdnevnic v čast presv. rešnjemu Telesu, kakor smo jo opisali.

Kot pridigar pa naj dušni pastir s pogostnimi opomini in z veliko vnemo navaja krščansko ljudstvo k pogostnemu in vsakdanjemu sv. obhajilu. Rimski katekizem uči: „Neque tamen fideles hoc satis habeant, se, huius decreti auctoritati obtemperantes, semel tantummodo corpus Domini quotannis accipere; verum saepius iterandam eucharistiae communionem existiment. Utrum autem singulis mensibus, vel hebdomadis, vel diebus id magis expediat, certa omnibus regula praescribi non potest. Verumtamen illa est sancti Augustini norma certissima: „Sic vive, ut quotidie possis sumere.“ (Serm. 85. in App.) Quare parochi partes erunt, fideles crebro adhortari, ut, quemadmodum corpori in singulos dies alimentum subministrare necessarium putant, ita etiam quotidie hoc sacramento alendae et nutriendae animae curam non abiciant.“¹

Kedaj pa naj pridiga dušni pastir o presv. rešnjem

¹ Catechismus Romanus. Pars II. Cap. IV. IX. Str. 186 in 187.

Telesu? Prilika se mu ponuja mnogokrat: o božičnih praznikih, v postnem in v velikonočnem času; ob tridnevnih v čast presv. rešnjemu Telesu in pri „Večni molitvi“; pri krščanskem nauku; pri nauku za razne bratovščine in Marijine družbe; pri nauku za novoporočence in pri nagrobnih govorih. Dobro je imeti tekom cerkvenega leta cikle evharističnih pridig. Pri nobenem sv. misijonu in pri nobenih duhovnih vajah naj ne izostane pridiga o presv. rešnjem Telesu in prisrčen opomin do vseh župljanov, da naj hodijo pridno k sv. maši in k sv. obhajilu in da naj pristopijo k družbi vednega češčenja presv. rešnjega Telesa v prav velikem številu.

Kaj naj obsegajo pridige o presv. rešnjem Telesu? Dogmatiško se naj razloži sv. altarski zakrament, potem pa se naj vcepita vernikom zlasti dve reči, ki jih vsebuje že znani odlok svete konciljske kongregacije z dne 20. decembra 1905, da so vsi verniki vabljeni k mizi Gospodovi in pod katerimi pogoji smejo pristopiti k pogostnemu in vsakdanjemu sv. obhajilu. „Communio frequens et quotidiana, utpote a Christo Domino et a catholica Ecclesia optatissima, omnibus Christianis fidelibus cuiusvis ordinis aut conditionis pateat: ita ut nemo, qui in statu gratiae sit et cum recta piaque mente ad sacram Mensam accedat, prohiberi ab ea possit.“ (Decr. ddo. 20. Decembris 1905, num. 1).

Pred vsem bo torej treba zavračati razne izgovore zastran pogostnega in vsakdanjega sv. obhajila. Mons. von Segur navaja v svoji izvrstni knjigi: *Die heilige Communion in ihrem öfteren würdigen Empfang*“ petnajst takih izgovorov ter jih izvrstno pobija.

Prvi izgovor: „Če hoče vernik iti večkrat k sv. obhajilu, mora biti svetjši, kakor sem jaz.“ Tako govori le tisti, kateremu sv. obhajilo ni sredstvo, temveč plačilo, kar pa ni res. „Hrepenenje Jezusa Kristusa in Cerkve, da bi naj verniki vsak dan pristopili k mizi Gospodovi, ne izhaja v prvi vrsti odtod, da bi tako izkazovali Gospodu čast in spoštovanje, ali da bi bilo sv. obhajilo nekako plačilo, nekako darilo za čednosti vernikov, ampak poglobitni namen je, da bi se verniki po svetem zakramentu združili z Bogom, da bi dobili tako moči zoper poželenje, se očiščevali vsakdanjih malih grehov in se obvarovali večjih grehov, katerim je podvržena človeška slabost.“ (Odlok sv. kong. konc. z dne 20. decembra 1905)

Drugi izgovor: „Nisem vreden, da bi se približeval takovšen Bogu.“ Če bi obveljal ta vzrok, potem se ne sme nikdar iti k sv. obhajilu. „Kajti“, pravi sv. Ambrož, „če nisi vreden vsak dan pristopiti k mizi Gospodovi, boš li črez eno leto morda vrednejši?“¹ Cerkev nas ne kliče k sv. obhajilu, ker smo vredni, temveč zato, ker

smo ga potrebni, in ne zato, ker smo sveti, temveč zato, da postanemo sveti.

Tretji izgovor: „Če grem pogostoma k sv. obhajilu, ne vpliva več to na me.“ Na to odgovori sv. Alfonz Ligorijanski: „Ne daj se motiti od misli, da bi bil pobožnejši, če bi redkeje pristopil k sv. obhajilu; res je sicer, da je tisti, ki malokedaj je, z večjim tekom, pa on je veliko slabši od njega, ki hodi redno k obedu. Če boš šel malokedaj k sv. obhajilu, boš čutil morda malo več pobožnosti, pa tvoje obhajilo ti bo manj koristilo, ker tvoja duša ne bo imela moči dovolj, da bi se varovala pregreškov.“

Četrty izgovor: „Bojim se, da mi postanejo svete reči navadne.“ Ničevost teh besed mi pojasni sv. Frančišek Saleški, ko pravi: „Le to boš storil dobro, kar večkrat storiš, in najboljši delavci so tisti, ki so najbolj vajeni dela.“

Peti izgovor: „Bojim se iti k sv. obhajilu brez izpovedi, k izpovedi pa ne morem vsak trenutek.“ Kdo pa terja od tebe, da moraš iti zmeraj k sv. izpovedi? Cerkev, ki nas vabi k pogostnemu in vsakdanjemu sv. obhajilu, nam ne nalaga dolžnosti, da gremo pred vsakim sv. obhajilom tudi k sv. izpovedi. Sv. Tridentinski zbor terja pred sv. obhajilom izpoved le tedaj, če smo si svesti kakenga smrtnega greha — sibi conscius peccati mortalis (sess. XIII. c. b.); toda verniki, ki prejemajo pogostoma sv. zakramente, padejo le redko kedaj v smrtne grehe.

Šesti izgovor: „Brez priprave mi ni mogoče iti k sv. obhajilu, da bi se pa dostojno pripravil, mi primanjkuje časa.“ V čem pa obstoji priprava na sv. obhajilo? Morebiti v mnogih pobožnih molitvah? Nikakor ne. Vse to je prav dobro in tudi potrebno, če imaš časa dovolj. Najboljša priprava na sv. obhajilo je krščansko življenje. Kdo pa ti brani krščansko živeti? „Pogostno sv. obhajilo“ pravi Kornelij a Lapide, „je najboljša priprava na sv. obhajilo. Eno sv. obhajilo je zahvala za drugo in današnje sv. obhajilo je najboljša priprava na jutranje. S sv. obhajilom je kakor z molitvijo; več ko molim, bolje razumem moliti in tem rajši bom molil.“

Sedmi izgovor: „Ne čutim nobene pobožnosti pri sv. obhajilu, temveč sem raztresen in mrzel.“ Ne boj se! Ni li tvoje srce last božja? Nimaš li volje, da bi služil Bogu? Več pa Bog od tebe ne terja. Tvoja raztresenost naj te poniža, naj pa ti ne vzame srčnosti. Dobra volja: dobro sv. obhajilo.

Osmi izgovor: „Bojim se iti pogosto k sv. obhajilu, ker padem zmeraj v stare pregrehe nazaj.“ Sv. obhajilo, tudi vsakdanje nas varuje sicer pred smrtnimi grehi, nikakor pa nas ne napravi nezmožnih, da spet grešimo. Pobožnost in sv. obhajilo izpopolnjujeta našo naravo, nikakor pa je ne uničujeta. Če smo si svesti, da ne ljubimo greha in da smo voljni, zvesto Jezusu

¹ De Sacramentis, lib. V. c. 4.

služiti, potem nas naj ne vznemirjajo vsakdanji pregreški, ker nas bo njih očistilo sv. obhajilo.

Deveti izgovor: „Bojim se, da se bodo ljudje, ki me poznajo, pohujšali nad menoj, če grem pogosto k sv. obhajilu.“ Bomo se li bali tistih polovičnih kristjanov, ki o božjih rečeh ničesar ne umejo, dasi nekatere verske pobožnosti opravljajo? Naj govorijo, kar hočejo; njihova graja je skoraj pohvala. V resnici pobožni kristjani pa se ne bodo še čudili, če prav krščansko živimo. Nad našim pogostnim sv. obhajilom se ne bodo nikakor pohujševali, pač pa nad našo zanikernostjo, da se vkljub pogostnemu sv. obhajilu ne potrudimo, odložiti svoje navadne pregrehe.

Deseti izgovor: „Če bi šel pogosto k sv. obhajilu, bi se zameril svojim domačim.“ Za koga pa gremo k sv. obhajilu, ali za se ali za svoje domače? Sv. obhajilo je vir vseh milosti, krotkosti in dobrotljivosti. Če pristopimo pogosto in vredno k mizi Gospodovi, se bomo kmalu poboljšali, kar bodo hitro zapazili naši domači. In ker bo to koristilo tudi njim, ne bodo nam branili večkratnega sv. obhajila. Ako bi pa nam vkljub naši previdnosti še zmeraj nagajali naši domači, pa jih pustimo pri miru in pojdemo svojo pot, kakor da bi ničesar ne zapazili.

Enajsti izgovor: „Poznam veliko pobožnih ljudi, ki ne hodijo pogosto k sv. obhajilu.“ Tukaj se zamenjata dva pojma ter se imenujejo pobožne tiste osebe, ki samo le redno živijo. Toda rednost še ni pobožnost; ker rednost je le izpolnjevanje božjih in cerkvenih zapovedi in drugega nič; pobožnost pa je poleg tega še tudi življenje v ljubezni Jezusa Kristusa.

Dvanajsti izgovor: „Imam sicer željo po pogostnem sv. obhajilu, pa moj izpovednik mi tega ne dovolijo.“ Pa zakaj ti ne dovolijo? Ker nisi zato dovolj razpoložen. Le razodeni izpovedniku svojo srčno željo, odstrani vse zapreke, ki te zadržujejo od pogostnega sv. obhajila: svoje slabe navade in nemarnosti in bodi prepričan, da ti bodo izpovednik izpolnili z velikim veseljem tvojo željo in prošnjo.

Sveti oče papež Leon IX. (1049—1054) je zastran pogostnega sv. obhajila dal v posebnem pismu duhovnikom tole navodilo: „Nulli Christianorum communio facile denegetur, neque indignanter hoc fiat arbitrio sacerdotis.“ In papež Inocencij XI. (1676—1689) opominja škofe in mašnike, da naj hvalijo Boga, če je kje pogostno sv. obhajilo v navadi in da naj ne odvrčajo nikogar od pogostnega in vsakdanjega sv. obhajila, pač pa naj skrbijo, da se bo prejemal vselej vredno angelski kruh. „Episcopi autem, in quorum dioecesibus viget huiusmodi (quotidianae communionis) devotio erga Sanctissimum Sacramentum, pro illa gratias Deo agant eamque ipsi adhibito prudentiae et iudicii temperamento alere debent... In hoc igitur Pastorum diligentia potissimum

invigilabit illudque omnino provideat, ut nemo a sacro convivio, seu frequenter, seu quotidie accesserit, repellatur; et nihilominus det operam, ut unusquisque digne pro devotionis et praeparationis modo rarius aut crebrius Dominici Corporis suavitatem degustet.“¹ In ko je provincijalni koncil v Ruenu odločil, da se sme deliti sv. obhajilo „ob irreverentiam, quam potest quotidiana huius Sacramenti sumptio parere“ le ob nedeljah in dvakrat v tednu, je proglasil Rim omenjeni sklep kot ničev z značilnimi besedami: „Obstare Concilium Tridentinum.“ Naš znani odlok svete konciljske kongregacije (z dne 20. decembra 1905) pa pravi: „Pogostno in vsakdanje sv. obhajilo... naj se nikomur ne odreka, kdor je v posvečujoči milosti božji ter ga želi s pravim namenom in pobožnim srcem prejeti.“

Trinajsti izgovor: „Pri nas ni navada hoditi pogosto k sv. obhajilu.“ Pa to ni navada, to je le razvada, ki se naj odpravi. Koliko je že župnij (tudi v naši škofiji), ki so se v nekaterih letih po pogostnem sv. obhajilu župljanov popolnoma prenovile! Za deželo, za župnijo, za posamezno dušo je v resnici sv. obhajilo studenec življenja.

Štirinajsti izgovor: „Dovolj je, če prejmem sv. obhajilo le ob največjih praznikih, ali pa k večjemu enkrat na mesec.“ Mesečno sv. obhajilo je sicer hvalevredno, pa zelo bi se motil, kdor misli, da je s tem že ustrezno želji svete katoliške Cerkve.

Mesečno sv. obhajilo, ki je za mnoge bratovščine, družbe in pobožne zavode dolžnost, je le „minimum“, nikakor pa ne „maximum“ tega, kar se terja od njihovih udov, kakor velja to tudi za semenišča, v katerih je predpisano tedensko sv. obhajilo. Papež Benedikt XIV. piše: „Ni ga kristjana, kateremu bi se ne moglo svetovati mesečno sv. obhajilo.“ Tega mnenja je tudi bil sv. Antonin, nadškof v Florenciji († 1459), ko pravi: „Opominjam vsakega, ki nima s smrtnim grehom omadeževane vesti, da gre vsako nedeljo k sv. obhajilu.“²

Petnajsti izgovor: „Kratko, to vse je prenapeto in neizpeljivo.“ Stvar se da lahko izpeljati, kakor pričuje vzgled premnogih pobožnih vernikov. Prenapetost je le na strani janzenistov, ki so zahtevali za prejem sv. obhajila pripravo, kakršna se ne da doseči; nauke janzenistov pa je sveta Cerkev zavrgla, kakor nas uči odlok svete konciljske kongregacije z dne 20. decembra 1905, ko pravi: „Ko pa se je začela sčasom ohlajati pobožnost, zlasti ko se je jel vsepovsod širiti kužni janzenizem, tedaj so se začeli prepirati o pripravi, ki je potrebna za pogostno in vsakdanje sv. obhajilo ter so stavili vedno večje in težje pogoje. Ti prepiri so dosegli, da je bilo vedno manj takih, ki so se čutili vredne, vsak dan prejemati iz vzveličav-

¹ Decretum S. C. C. „Cum ad aures“ ddo. 12. Februarii 1679.

— ² S. Thomae Aquin. Summa Theol. Pars III. tract. 14. c. 12. § 5.

nega zakramenta obilnejše sadove; drugi pa so bili zadovoljni, če so po enkrat na leto, morda na mesec, ali k večjemu vsak teden prejeli sv. obhajilo. Da, tako ostri so bili nekateri, da so celim stanovom zabranjevali pristop k mizi Gospodovi, tako n. pr. trgovcem in zakonskim. Drugi pa so zašli v drugo nasprotje. Misleč, da je po božjem pravu zapovedano vsakdanje sv. obhajilo, so razen drugih proticerkvenih navad tudi na Veliki petek prejeli in delili evharistijo, da bi tako noben dan ne bil brez sv. obhajila.

Sveta stolica ni zanemarila v takih razmerah svojih dolžnosti. Z odlokom „Cum ad aures“ z dne 12. februarja 1679, ki ga je potrdil papež Inocencij XI., je kongregacija svetega Tridentinskega zbora obsodila take zmote in zavrгла zlorabe ter je obenem izrekla, da vsi stanovi, tudi trgovci in zakonski, lahko gredó večkrat k mizi Gospodovi; ozirati se je pri tem seveda na pobožnost posameznika in na sodbo izpovednikovo. „To so torej najnavadnejši izgovori, ki jih slišimo zastran pogostnega in vsakdanjega sv. obhajila in ki jih treba zavračati na pridržnici z vso resnobo in odločnostjo.“¹

Pridigar pa mora podučiti verno ljudstvo tudi o pogojih, pod katerimi sme pristopiti k pogostnemu in vsakdanjemu sv. obhajilu. In kateri so ti pogoji? Odlok svete kongregacije z dne 20. dec. 1905 imenuje dva: pravi namen in pobožno srce ter učí nadalje: „2. Pravi namen pa je tedaj, če želimo prejeti sv. obhajilo ne iz navade, ničemurnosti ali človeških ozirov, temveč, ker Bog tako hoče, da bi se vedno tesneje z njim v ljubezni združili ter bi z božjim zdravilom pomagali svojim slabostim in nepopolnostim. 3. Če je tudi kar najbolj želeti, da bi bili vsi, ki pogosto ali celo vsak dan prejmejo sv. obhajilo, brez malih grehov, vsaj brez popolnoma radovoljnih, ter brez nagnjenja do njih, vendar zadostuje, da so vsaj brez smrtnega greha s trdnim sklepom nikdar več ne grešiti; ako imajo tak trden in resničen sklep, ni mogoče, da bi se, če vsak dan prejmejo sv. obhajilo, počasi bolj in bolj ne oprostili tudi malih grehov in nagnjenja do njih. 4. Ker pa zakramenti nove zaveze sicer vsakikrat podelé milost, kadar jim sami ne delamo ovir, a vendar vedno tem večjo, čim bolj smo pripravljeni, zato se je treba za sv. obhajilo skrbno pripravljati in po sv. obhajilu zahvaljevati primerno močem, stanu in poklicu.“

Pridigar naj tudi mnogokrat govori vernemu ljudstvu o neskončnih milostih pogostnega in vsakdanjega sv. obhajila. Med premnogimi milostmi naj navedemo te le: 1. Pogostno t. j. tedensko in vsakdanje sv. obhajilo je gotovo sredstvo, da dosežemo večno vzveličanje, ker je najvažnejši ključ do veselih

nebes. „*Hic est panis de coelo descendens, ut, si quis ex ipso manducaverit, non moriatur. Ego sum panis vivus, qui de coelo descendi. Si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in aeternum, et panis, quem ego dabo, caro mea est pro mundi vita . . . Qui manducat meam carnem, et bibit meum sanguinem, habet vitam aeternam et ego resuscitabo eum in novissimo die.*“ (Ioan. 6, 50. 51. 52. 55).

2. Pogostno in vsakdanje sv. obhajilo ohrani vero in je tako podlaga krščanskemu življenju. Vera je temelj krščanskega življenja in našega vzveličanja. Kakor človek brez hrane ne živi, tako si tudi duhovnega življenja milosti, ki ga je pri sv. krstu prejel, brez sv. obhajila ne more ohraniti. In kakor ne zadostuje človeku, ki hoče biti krepek in zdrav, da bi se nasitil le enkrat, ali le tu in tam v letu, tako tudi živa vera in pravo krščansko življenje procvitati ne moreta, če se prejme sv. obhajilo le enkrat v letu. Sv. obhajilo se mora pogostoma prejemati, da ne pride kristjan v nevarnost, pozabiti na Boga, zabresti v smrtne grehe in izgubiti življenje milosti ter zgrešiti pot v nebesa.

3. Pogostno sv. obhajilo obvaruje in ohrani nedolžnost srca. Najčistejše telo Jezusa Kristusa, ki se najtesneje združi z nami v sv. obhajilu, zaduši naša grešna nagnjenja ter jih ugasne kakor voda ogenj. Kakor sol obvaruje meso pred gajilobo, tako pogostno sv. obhajilo obvaruje dušo nečistosti in vsakotere pogube.

4. Pogostno sv. obhajilo nam pomaga vstati, če smo padli v greh. Saj nam predobrotljivi Bog ni dal sv. obhajila v plačilo za naše čednosti, temveč v mogočno sredstvo, da krcimo svoje strasti, da premagamo greh, da celimo svoje dušne rane, da zopet vstanemo, če smo padli in da se spet potrdimo po njegovi milosti v čednostih. „Pridite k meni vsi, ki ste trudni in obloženi, in jaz vas bom poživil.“ (Mat. 11, 28).

5. Pogostno sv. obhajilo je najboljšo sredstvo, da si pridobimo milost srečne zadnje ure. Verni kristjan, ki prejema pogosto sv. obhajilo, se bo gotovo varoval vseh smrtnih grehov in vseh priložnosti v greh; zato ga bo tudi našla smrt, ako pride nepričakovano, pripravljenega, t. j. v stanu posvečujoče milosti božje.

6. Pogostno sv. obhajilo je nepopisljive vrednosti za krščansko družino. V njej vladata veselje in mir, ker si prizadevajo vsi udje družine, ki hodijo pogosto k mizi Gospodovi, izvrševati svoje dobre in trdne sklepe, ki so jih napravili pri sv. izpovedi in pri sv. obhajilu.

7. Pogostno sv. obhajilo najbolj vpliva na penzionate in druge učne zavode. O tem nas vsakdanja izkušnja prepričuje. Tri reči so, ki morejo zavodom najbolj škodovati: slabe navade, nevestnost in nepokorščina. Zoper to trojno zlo pa je resnična pobožnost edini pripomoček. Kje se pa zadobiva ta pobožnost, če ne v pogostnem prejemu sv. obhajila?

¹ Tudi knjiga „Mladini! Pogostno in vsakdanje sveto obhajilo,“ spisana od J. Lintelo D. J., navaja več takih izgovorov ali ugovorov na str. 28—42.

8. Pogostno sv. obhajilo prenovi in preobliči vso župnijo. Če bi vsi župljani hodili pogostno in vsak dan k sv. obhajilu, bi kmalu izginil iz župnije vsakovrstni nered; tatvine, sovraštva in prepira bi ne poznali več v njej; povsod bi zavladalo zaupanje, poštenost, sloga in mir. Vse bi služilo zvesto Bogu. Kako uspešno in tolažbe polno bi bilo delovanje dušnega pastirja v taki župniji! Kako srečna in sveta bi bila njegova smrt po takem delovanju v župniji! Kako krasen in razveseljav bi bil še le pogled na tako župnijo in župnijsko cerkev ob nedeljah in praznikih! Kako izpodbudljiva bi bila služba božja! Drug drugemu bi dali lep vzgled — v resnici, to bi bil pravi raj tukaj na zemlji! Prelepo se glasijo besede pobožnega Tomaža Kempčana, ki piše: „Esse sine Iesu, gravis est infernus, et esse cum Iesu, dulcis paradisos.“¹ In znani apostol zapuščene mladine, Don Giovanni Bosco (roj. dne 15. avg. 1815 v Bechi pri Turinu, umrl dne 31. januarja 1888 v Turinu), je odgovoril škofu iz Lütticha, mons. Doutreloux, na njegovo prošnjo, da bi ustanovil v stolnem mestu njegove škofije zavod svojega reda: „Monsignor, kar me nagiblje, da navzlic mnogim drugim prošnjam ugodim ravno. vaši prošnji, je to, da mesto Lüttich vneto časti Najsvetejše. Moji redovniki si namreč prizadevujejo povsod, kamor pridejo, udomaćiti pobožnost do presv. rešnjega Telesa, zlasti razširjevati pogostno sveto obhajilo, ker v svetem obhajilu je vse.“²

Pa tudi kot izpovednik mora dušni pastir pospeševati po svojih močeh pogostno in vsakdanje sv. obhajilo. Odlok svete konciljske kongregacije z dne 20. decembra 1905 namreč pravi: „Ut frequens et quotidiana communio maiori prudentia fiat uberiorique merito augeatur, oportet, ut confessarii consilium intercedat. Caveant tamen confessarii, ne a frequenti seu quotidiana communione quemquam avertant, qui in statu gratiae reperiatur et recta mente accedat.“ In v točki 6. istega odloka se nalaga tudi izpovednikom dolžnost, da „po priznanih navodilih rimskega katekizma (del II. pogl. 60) z veliko vnemo opominjajo in navajajo krščansko ljudstvo k tej tako pobožni in vzveličavni navadi.“

Da pa se bo izkazal izpovednik res kot apostol obhajila, mu je treba pred vsem v neme in točnosti. Izpovednik mora biti vsako jutro že zgodaj v izpovednici in naj se mu ta dolžnost ne zdi pretežavna. Saj mu jo sveta Cerkev sama olajšuje s tem, da podeli vsakdanjim ali skoraj vsakdanjim obhajancem popolne odpustke, če le gredo vsak teden ali vsaj vsak drugi teden enkrat k sv. izpovedi. Štefan Antoni, doktor bogoslovja in apostolski misijonar, piše v svoji brošurici „Ratschläge für das

katholische Volk, zugleich praktische Winke für Beichtväter“, ki je izišla v laškem jeziku in ki so jo sveti oče Pij X. najtopleje priporočili, med drugim to-le: „Ako želimo, da ne bo vsakdanje ali vsaj pogostno obhajilo, kakor n. pr. ob praznikih, samo prazen sen, iluzija, moramo pri svoji skrbi, da se razcvita pogostno sv. obhajilo, gledati tudi na to, da se zmanjša število nepotrebnih izpovedi. Učimo vernike tedne, da celo mesece, ako je potrebno, brez izpovedi neustrašeno in z veselim srcem komunicirati, razen če nimajo trdnega zagotovila, da niso po slednji izpovedi z nobenim smrtnim grehom razžalili Boga.“ Tudi znameniti pisatelj Frassinetti uči, da se naj zadovoljijo verniki z izpovedjo vsakih 14 dni ali še redkeje, ako je malo izpovednikov in se morajo ti bolj ozirati na potrebnejše izpovedence.

Izpovedniku je treba dalje asketične izobrazbe s pomočjo skrbnega proučevanja novejših odlokov o našem vprašanju. Težišče obhajilnega vprašanja se je sedaj popolnoma izpremenilo. Izpovednik nima sedaj določevati števila sv. obhajil ter nima pravice jih odrekati, če je izpolnil izpovedenec strogo zahtevane pogoje, „ita ut nemo, qui in statu gratiae sit et cum recta piaque mente ad sacram Mensam accedat, prohiberi ab ea possit.“ (Decr. S. C. C. ddo. 20. dec. 1905, n. 1). Izpovedenci imajo torej sedaj pravico do sv. obhajila. Od strani izpovednika se terja le neka kontrola ali svet. „Iam igitur non spectat ad confessarium id singulis permittere, sed ipsa Ecclesia permittit seu concedit quotidianam communionem fidelibus omnibus et singulis, qui sunt in statu gratiae et recta piaque mente accedunt. Ut tamen bene utatur iure suo poenitens, oportet confessarii intercedat consilium.“ (Eucharistia, I. 1909, šte. 6, str. 115).

Izpovednik naj ne stavi nobenih pretežavnih terjatev pri svojem prizadevanju, da praktično izvrši obhajilni odlok, temveč izpovednica bodi druga pridižnica za evharistijo. Izpovednik priporočaj včasih celo naročaj pogostno in vsakdanje sv. obhajilo. Ako najde n. pr. izpovednik izpovedenca, ki je prejemal le velikonočno sv. obhajilo, pa ima drugače dobro voljo in je izpolnil predpisane pogoje, naj ga kar naravnost povabi k vsakdanjemu sv. obhajilu, ker tako želita Kristus in njegova sveta Cerkev. Ako pa izpovednik ne pride na enkrat do zaželenega cilja, se pa naj zadovolji stem, da izpovedenec vsaj nekoliko pomnoži število sv. obhajil. Sv. Ignacij Lojolanski je načelno priporočal pogostno in vsakdanje sveto obhajilo, v praksi pa se je zadovoljil s tem, kar je mogel doseči. Izpovednik naj ne dela izpovedencem nobenih težav zaradi pogrešanja predpisanih pogojev, priprave in zahvale. Sveta Cerkev se je sama o tem prav milo in prizanesljivo izrazila z besedami: „iuxta uniuscuiusque vires, conditionem ac officia.“ (Decr. S. C. C. ddo. 20. dec. 1905, n. 4)

¹ I. H. Kessel, Thomae Kempensis de imitatione Christi libri quatuor. Duesseldorpii, 1880. Lib. II. Cap. 8. alien. 2. — ² J. Lintelo D. J., Mladini! Str. 79 in 80.

Dušni pastir pa si naj prizadevlje, da bo tudi s tiskom (libris, foliis) pospeševal pogostno in vsakdanje sv. obhajilo med svojimi župljani, kar bo storil, če razširja asketične knjige in časopise, ki razpravljajo o presv. evharistiji ter o pogostnem in vsakdanjem sv. obhajilu, med ljudstvom, ki zlasti v sedanjem času rado prebira knjige in časopise. Takih knjig in časopisov imamo že lepo število. Naj imenujem le brošurici Julija Lintelo, D. J., „Mladini! Pogostno in vsakdanje sveto obhajilo“ in „Staršem in vzgojiteljem! Navajajte otroke, da bodo hodili pogostoma k sv. obhajilu.“ Semkaj spadata tudi knjigi: „Venite adoremus! Družba vednega češčenja presvetega rešnjega Telesa in za podporo ubožnih cerkev Lavantinske škofije v svojem osemnajstletnem blagonosnem delovanju. Maribor, 1901.“ — „Večna molitev pred Jezusom v zakramentu ljubezni.“ P. J. Walser, O. S. B.

Med listi pa so menda najbolj razširjeni: „Glasnik najsvetejših src“, „Bogoljub“, „Cvetje z vrtov sv. Frančiška“, „Emmanuel, Monatsschrift für das Volk zum Preise des allerheiligsten Altarssakramentes“, „der Sendbote des göttlichen Herzens Jesu“.

Končno pa bodi izražena želja, da bi se zastran čč. gg. duhovnikov Lavantinske škofije zmeraj uresničevale besede, ki jih beremo v škofijski sinodi l. 1906 pri konstituciji „De quotidiana sanctissimae „Eucharistiae sumptione“ in se glasiyo:

Quum de augustissimo Missae sacrificio iam alibi abunde tractaverimus, in praesenti Synodo vobis, dilectissimi animarum pastores, grates rependimus et laudes non minus dicimus, quod multoties operam navetis, ut fideles, vestrae curae concrediti, ad sacram Eucharistiae sumptionem frequentes accedant seque coelesti alimonia adversus suae salutis hostes communiant. De hac vestra sollicitudine in visitatione canonica non pauca indicia experimur atque inde maximum solamen percipimus, quod hac occasione multi utriusque sexus fideles ad sacram coenam accedunt, et Nobis vires hinc inde confractae quasi nova incrementa accipiunt, ut labores, cum visitatione connexos; indefessi perferre valeamus.

B.

Vprašanja in predlogi na pastoralnih konferencah.

1. Konferentisti prosijo, naj bi prečastiti kn. šk. ordinariat izdal novo popolno navodilo, kako voditi vse matične knjige, zlasti ženitovanjski zapisnik glede na odlok „Ne temere“, da se doseže enotnost in pravilnost v celi

škofiji. Nadalje prosijo, naj bi se v formularih za „krstne liste“ pristavila rubrika za okrajno glavarstvo in poleg rojstnega kraja tudi občina, da bo mogoče pravilneje izpolnjevati četrtletne izpise o gibanju ljudstva.

Še zmeraj zadoščajo „Weisungen, betreffend die Führung, Änderung und Berichtigung der Matrikenbücher, die Ausstellung der Matrikenscheine, wortgetreuer Matrikenauszüge (Extrakte) und verschiedener anderer Ausweise. (Separatabdruck aus dem Kirchl. Verordnungs-Blatte für die Lav. Diözese, Nr. VI. ddo. Marburg, am 1. Mai 1899. Abs. 27). Marburg, 1899. Im Verlage der F. B. Ordinariatskanzlei. Zaradi odloka „Ne temere“ ni treba izpreminjati poročnih knjig. Tiskovine n. pr. krstni listi so potrjene za obedve štajerski škofiji, torej se ne smejo izpreminjati.

2. Prosi se, da blagovoli prečastiti kn. šk. ordinariat odgovoriti na sledeče vprašanje: Prigodijo se slučaji, da starši branijo svojim šolskim otrokom prejem sv. zakramentov in udeležbo pri šolski sv. maši. Katehet vpliva na starše, pa brez uspeha. Kaj naj stori katehet v tem slučaju?

Splošna, obvezna določila se ne morejo dati. Treba je tukaj katehetu velike previdnosti, da ne zabrede v težave. Auctores probatos consulat!

3. Konferentisti prosijo v interesu dušnega vzveličanja vernikov vdano, da bi prečastiti kn. šk. ordinariat proglasil gotove liste kot veri in morali nasprotnne liste.

Glej: Gesta et statuta Syn. dioec. anno 1896 constitutae et celebratae. Marburgi, 1897. Cap. V. De agendi ratione circa ephemerides.

4. Prečastiti kn. šk. ordinariat se naprosi, naj bi blagovolil zaukazati: Kakor pobiramo za afričanske črnce, tako bi pobirali za nad vse revne katoličane bosanske; to bi se naj vršilo vsako leto v nedeljo po prazniku sv. Cirila in Metoda.

Ti katoličani dobivajo podporo po družbi brezmadežnega spočetja Marijinega v pomoč katoličanom v orientu. (Glej: Personalstand des Fürstbistums Lavant in Steiermark für das Jahr 1812, str. 227 alin. c). Sicer je pa tudi družba vednega češčenja presv rešnjega Telesa že večkrat poslala paramente ubogim cerkvam v Booniji.

5. Vsi katehetje prosijo potom dekanjskega urada pri okrajnem šolskem svetu oproščenja od učiteljskih konferenc.

Glej: Synodus dioecesis Lavantina anno 1906 concita et facta. Marburgi, 1907. Cap. CXLIV. De nova scholarum et instructionis norma. Str. 618—651.

6. Želi se, da bi se radi „muzikantov“ pri evharističnih procesijah strogo zahtevalo, da igrajo le primerne komade in se zavežejo ne iti v gostilne.

Glej: Sammlung spezieller Disziplinar- und Pastoral-Vorschriften für die Lavanter Diözese. XIII. alin. 4. —

Gesta et statuta syn. dioec. anno 1896 constitutae et celebratae. Marburgi, 1897. Cap. IX. De cantu ecclesiastico et musica sacra. Str. 291—299. — Synodus dioec. Lavantina anno 1906 conceita et facta. Marburgi, 1907. Cap. CXVIII. De servando ordine in cultu Dei publico peragendo. Str. 352—355.

7. Gg. katehetje prosijo, da prečastiti kn. šk. ordinariat poskrbi, da se besedilo katekizmov ne bo zmeraj izpreminjalo.

Izpremenitev tuuradno ni znana.

8. Konferentisti prosijo, da bi se kmalu izdal učni načrt za ljudske šole.

Se bo zgodilo v knjigi o škofijski sinodi l. 1911, ki se že tiska.

9. Prosi se, da bi se „Sv. opravilo“ v kratkem na novo izdalo in tudi evangelj z večjim tiskom.

Prvo se pripravlja, drugo bo skoraj dotiskano.

Prosi se, naj bi se za očitno službo božjo tudi še odobrile litanije o Sv. Duhu, sv. rešnjega Telesa in Kristusovega trpljenja.

Ni v oblasti kn. šk. ordinariata.

11. V letošnjem direktoriju se nahaja pag. 22 po 8. januariju nota: Cras praelegatur ex ambone instructio de Sac. matrimonii. (Act. et const. syn. dioec. Lav. anno 1900 celebr. Cap. XL). Cerkevni zaukaznik za Lav. škof. števil. I. ex 1909 sub 2 navaja: „Ker se ta Poduk o zakramentu sv. zakona z novimi določbami dekreta „Ne temere“ z dne 2. avgusta 1907 povsem ne strinja, se naj odslej vsako prvo nedeljo po razgl. Gospodovem nastopni novo sestavljeni Poduk o zakramentu sv. zakona iz pridiznice vernemu ljudstvu prebere.“ Konferentisti prosijo, naj se dotična „nota“ v direktoriju popravi in naj se priskrbi poseben natis „Poduka o zakramentu sv. zakona“ v obliki kakor imajo (Act. et const. Syn. dioec. Lavant. anno 1900 celebr.), ker se bo gotovo tudi dal lahko razpečati med vernim ljudstvom.

Glej: Directorium Romano-Lavatinum pro anno bissextili MCMXII. Str. 21. — Poduk bo ponatisnjen v novi evangeljski knjigi, ki bo skoraj dotiskana.

12. Konferentisti prosijo, prečastiti kn. šk. ordinariat blagovoli posredovati pri c. kr. deželnem šolskem svetu in pri deželnem odboru, da dobé katehetje na šolah izven župnijskega sedeža remuneracijo ne samo za pot, temveč tudi za pouk.

Nikakor ne kaže.

13. Konferentisti ponavljajo lanjsko prošnjo, da blagovoli prečastiti kn. šk. ordinariat prirediti shod voditelj Marijinih družb naše škofije.

Ko bo knjiga o škofijski sinodi l. 1911 izšla, se bo o tem govorilo.

14. Berilo o zakonu se naj iz zaukaznika z malo večjimi črkami ponatisne, da se lahko vloži v „Actiones et constitutiones“ na mestu prejšnjega berila.

Glej odgovor pod števil. 11.

15. Konferentisti prosijo, naj prečastiti kn. šk. ordinariat čim prej izda novo „Opravilo za očitno službo božjo.“

Glej odgovor pod števil. 9.

16. Prečastiti kn. šk. ordinariat naj stori korake, da se zastareli stolni patent času primerno uredi, da se ogne raznim pritožbam in sitnostim.

Se je zgodilo na škofijski sinodi l. 1911.

17. Besedilo katekizma se naj otroškemu umu primerno preuredi, da se olajša memoriranje, ki je vsled okornih definicij silno otežkočeno.

Glej prošnjo pod števil. 7.

18. Z ozirom na to, da sta bratovščini presv. Sreca Jezusovega in Marijinega zelo uspešna pripomočka za širjenje pogostnega in vsakdanjega sv. obhajila in prave pobožnosti, prosijo konferentisti, da bi prečastiti kn. šk. ordinariat posredoval, da se olajša kanonična ustanovitev teh bratovščin v vseh župnijah in ista dovoli za vse župnije brez posebne prošnje.

Stara postava se ne da izpremeniti in bi tudi ne kazalo. Listine kažejo, da je bratovščina vpeljana. Sicer pa ne napravlja ta ustanovitev po sedanjih pravilih posebnih težav.

K 24 pastoralnim konferencam je prišlo 345 dušnih pastirjev, ki so se s hvalevrednim zanimanjem udeleževali pogovorov zastran pastoralnih vprašanj. 14 duhovnikov je svojo odsotnost opravičilo, dva pa tega nista storila, zato se z vso resnobo opozorita na XVI. poglavje druge škofijske sinode l. 1896. (Gesta et statuta Syn. dioec. Lav. anno 1896 celebratae. Marburgi, 1897).

Pastoralni konferenčni zapisniki se naj zmeraj semkaj predložijo vsaj do 1. avgusta tekočega leta, da se more sklepni zapisnik pravočasno sestaviti in tiskati.

15.

Motu Proprio

de trahentibus clericos ad tribunalia iudicum laicorum.

Quantavis diligentia adhibeatur in condendis legibus, saepe non licet dubitationem praecaveri omnem, quae

deinceps ex earum callida interpretatione queat exsistere. Aliquando autem iurisperitorum, qui ad rimandam naturam

vimque legis accesserint, tam diversae inter se sunt sententiae, ut quid sit lege constitutum, non aliter constare, nisi per authenticam declarationem, possit.

Id quod videmus contigisse, postquam Constitutio *Apostolicae Sedis* promulgata est, qua Censurae latae sententiae limitantur. Etenim inter scriptores, qui in eam Constitutionem commentaria confecerunt, magna orta est de ipsius Capite VII controversia; utrum verbo *Cogentes* legislatores personaeque publicae tantummodo, an etiam homines privati significantur, qui iudicem laicum, ad eum provocando actionem instituyendo, cogant, ut ad suum tribunal clericum trahat.

Quid valeret quidem hoc Caput, semel atque iterum Congregatio Sancti Officii declaravit — Nunc vero in hac temporum iniquitate, cum ecclesiasticae immunitatis adeo nulla solet haberi ratio, ut non modo Clerici et Presbyteri, sed Episcopi etiam ipsique S. R. E. Cardinales

in iudicium laicorum deducantur, omnino res postulat a Nobis, ut quos a tam sacrilego facinore non deterret culpa gravitas, eosdem poenae severitate in officio contineamus. Itaque hoc Nos Motu Proprio statuimus atque edicimus: quicumque privatorum, laici sacri ordinis, mares feminaeve, personas quasvis ecclesiasticas, sive in criminali causa sive in civili, nullo potestatis ecclesiasticae permissu, ad tribunal laicorum vocent, ibique adesse publice compellant, eos etiam omnes in Excommunicationem latae sententiae speciali modo Romano Pontifici reservatam incurrere.

Quod autem his litteris sancitum est, firmum ratumque esse volumus, contrariis quibusvis non obstantibus.

Datum Romae, apud S. Petrum, die IX mensis Octobris MCMXI, Pontificatus Nostri anno nono.

Pius PP. X.

16.

Antwortschreiben der hl. Konsistorialkongregation auf die Eingabe des Bischofskomitees in Wien bezüglich des Motu proprio „Sacrorum Antistitum“.

Präs. am 8. Jänner 1912.
Z 1421/2 K ex 1911.

Sacra Congregatio Consistorialis.

Roma, die 29^a Decembris 1911.

Eme ac Revme Domine Mi Obsevme.

Cum in ultima audientia die 22^a Decembris habita SSmo Domino exposuissem ea omnia quae Eminentia Tua nomine Ordinariorum Austriae litteris diei 11. Novembris communicabat, SSmus Dominus Noster quae sequuntur ad Te scribenda mandavit: „Ubi ex usu in dioecesibus istis vigente professio fidei in initio anni scholastici non iteretur

a magistris, ne locum quidem esse renovationi iuramenti vi constitutionis ‚Sacrorum Antistitum‘ praestandi.“

Dum Eminentiam Tuam rogo ut hac de re ceteros Austriae Ordinarios certiores facere velis, manus E. T. Rmae humilissime deosculans me profiteor

Em. T. Revmae

obsequium humillum servum

† C. Card. De Lai Epus Sabinen,
Secret.

Emo ac Revmo Domino
Card. Leoni de Skrbensky,
Archiepiscopo Pragensi.

17.

Ausdehnung der Finanz-Ministerial-Verordnung vom 5. Juni 1909, R. G. Bl. Nr. 85, auf alle bei staatlichen Kassen zahlbaren Ruhe- und Versorgungsgenüsse von Zivil-Personen.

Die k. k. Finanz-Landes-Direktion für Steiermark in Graz hat unterm 23. Dezember 1911, Z. 32.338/11 nachstehenden Erlaß anher gerichtet:

„Laut Verordnung des Finanz-Ministeriums vom 13. Mai 1911 R. G. Bl. Nr. 112 haben die Bestimmungen der Fin. Min. Verordnung vom 5. Juni 1909 R. G. Bl. Nr. 85 betreffend die Vorschriften zur Verhütung ungebührlicher Auszahlungen von Versorgungsgenüssen auf alle bei staatlichen Kassen zur Auszahlung gelangenden Ruhe- und Versorgungsgenüsse von Zivilpersonen sinngemäße Anwendung zu finden.

Zu Betracht kommen diesbezüglich Ruhe- und Versorgungsgenüsse zu Lasten der verschiedenen Schullehrerpensionsfonde, zu Lasten der Landesfonde (wie beispielsweise Schullehrerpensionsfond für Steiermark, Landesfonde für Steiermark) sowie Religionsfondspensionen.

Für die mit der Matrizenführung betrauten Organe schafft diese Verordnung die Erleichterung, daß nunmehr besondere Bestätigungen über das Leben und den Aufenthalt, über die Fortdauer der Witwenschaft und über die Unversorgtheit der mit Erziehungsbeiträgen, Waisenpensionen oder Gna-

denversorgungsgegenstände beteiligten Parteien nicht mehr erforderlich sind.

Die k. k. Direktion erlaubt sich nun das höfliche Ersuchen zu richten, die unterstehenden matrikenführenden Organe hievon in Kenntnis zu setzen und denselben bei diesem Anlasse die Bestimmungen bezüglich der Verpflichtung zur Anzeige von Todesfällen und Trauungen von Personen, die eventuell derartige Versorgungsgegenstände beziehen in Erinnerung zu bringen."

Unter Hinweis auf das „Kirchliche Verordnungs-Blatt für die Lavanter Diözese“, Jahrgang 1909, Nr. X. Abf. 80, wird vorstehender Erlaß den hochw. Herrn Matrikenführern mit dem Auftrage zur Kenntnis gebracht, Anzeigen von Todesfällen und Trauungen von Personen, die eventuell derartige Ruhe- und Versorgungsgegenstände beziehen, ohne Verzug und direkt an die zuständige Zahlstelle zu richten.

18.

Die cäcilianische Musikschule in Rom.

Mit Bezugnahme auf das Schreiben des P. Angelo De Santi S. I., Generalpräses der „Associazione Italiana Santa Cecilia“ in Rom vom 1. März 1911, das im Kirchlichen Verordnungsblatte für die Lavanter Diözese, 1911, VIII. Abf. 82, zum Abdrucke gelangte und in welchem der hochw. Seelsorgerklerus eingeladen wurde, das Institut der cäcilianischen Musikschule in Rom selbst zu unterstützen, aber auch den Gläubigen von dieser Musikschule zu erzählen und sie zu kleinen Opfergaben für dieselbe aufzumuntern, möge der hochw. Seelsorgegeistlichkeit, die sich um diese Schule interessiert, Nachstehendes zur Kenntnissnahme mitgeteilt werden:

Das vorerwähnte Schreiben des P. Angelo De Santi S. I. hat der hochwürdigste Herr Fürstbischof unterm 29. Mai 1911, Z. 925, beantwortet, wie folgt:

„Reverendissime Pater!

Magno cum gaudio me afficiebant litterae Kalendis Martiis an. rep. sal. 1911 ad me directae, ex quibus constat, quod Societas Italorum a Caecilia Sancta nuncupata ipsa sibi proposuit, votis Summi Pontificis Pii X. in Motu proprio de die 22. Novembris 1903 manifestatis obsecundans, anni huius initio Scholam suam in Urbe patere iis, qui Romam ab exteris quoque regionibus studiorum causa celebrantes, velint assequi doctrinam et peritiam artis musicae vel ad disciplinam cantus gregoriani tradendam, vel ad Cantorum Scholas in dioecesis institutas moderandas, vel ad organa uti decet pulsanda.

Talem Scholam Romae erectam ex intimo corde consaluto et eam ipse pro viribus sublevabo et etiam Clerum meum in Folio officiali Dioecesis Lavantinae proxime edendo invitabo, ut ei auxilium praestet.

Sed et in mea Dioecesi duae societates S. Caeciliae et schola pro instruendis organoedis existunt. Praeterea in quavis Synodo dioecesisana a me usque celebrata tum sacerdotes tum magistri et organistae propriis constitutionibus admoniti sunt, ut cantum ecclesiasticum et musicam sacram iuxta praecepta Ecclesiae catholicae colant et foveant.

Nihilominus vehementer optarem, si aliquem alum-

num ex mea Dioecesi ad frequentandam praedictam Scholam Romam mittere possim.

Stips in Dioecesi Lavantina collecta suo tempore praesidio Societatis Italorum a S. Caecilia transmittetur.

Deus benedicat modo largissimo Scholam eiusque alumnos et doctores!

Marburgi in Austria, die

† Michael,

29. Maii 1911.

Episcopus Lavant.“

Hierauf langte vom Präsidium der Associazione Italiana Santa Cecilia“ in Rom, Ripetta 246, unterm 15. Juni 1911 nachstehende Rückantwort ein:

„Excellentissime Vir!

Gratae nobis vehementer Litterae fuerunt, a Te datae a. d. IV. Kal. Iunias, quibus significabas Te et disciplinae cantus sacri in Tuae dioecesis finibus sartae tectaeque servandae magno opere incumbere, et clero dicionis Tuae universo stimulos additurum esse, ut is stipem conferat et colligat, quae ad nos tempestive mittetur in tuitionem Scholae, cuius hic annus, auspice Pontifice Summo, initium fuit. De utraque re Tibi cum gratulamur tum gratiam habemus maximam; sustines enim expectationem, quam nobis movisti, immo prorsus eam explere omnem. Plurimum sane utilitatis in eo, quod excitavimus, instituto contineri nemo non videt ipseque rei comprobat eventus; alumni enim et auditores, auctoribus Episcopis, undique conveniunt, atque studio et experimentis dedunt se totos, id ut discant, quod postea in sua quisque dioecesi commodè divulgent. Qui bene coepisti, confidimus fore ut pergas optime, quae Tua est munificentia, de re nostra etiam posthac mereri.

Sacrum annulum osculati, observantiam erga Te nostram sincere et ex animo profiteamur.

Romae postridie Id. Iun: a. 1911.

Sac. Nicolaus Sebastiani, Angelus De Santi S. I.

ab Actis.

(L. S.)

praes.“

Anfangs October 1911 kam dem F. B. Ordinariate das Referat des P. Angelo De Santi (Rom), das er „über die römische Kirchenmusikschule“ auf der Innsbrucker Generalversammlung gehalten hatte, zu, und dieses lautet:

„Über die römische Kirchenmusikschule.“

Referat des P. Angelo de Santi S. J. (Rom) auf der Innsbrucker Generalversammlung.

Der italienische Cäcilienverein hat, um den Vorschriften des päpstlichen *Motu proprio* § 28 und den immer wiederholten Anträgen unserer Generalversammlungen Genüge zu leisten, am 1. Jänner dieses Jahres eine Kirchenmusikschule in Rom eröffnet. Die Anstalt stellt sich zur Aufgabe, eine gründliche Schulung zunächst im gregorianischen Choral, theoretisch, historisch und praktisch zu fördern; dann aber in Harmonie, Kontrapunkt und Orgel Gelegenheit zu gründlichen Studien zu bieten. Nicht nur italienische Geistliche werden als Alumnen aufgenommen, sondern auch Geistliche anderer Nationen, die so zahlreich in Rom ihre theologischen Studien machen und vor ihrer Rückreise in die betreffenden Länder auch eine Schulung im gregorianischen Gesange und in der *musica sacra* sich zu erwerben suchen.

Mit Gottes Hilfe hat die Schule in diesem ersten Jahre ihre Feuerprobe sehr glücklich bestanden. Eingeschriebene Alumnen waren 31; 21 Italiener aus 16 verschiedenen Diözesen, 10 Ausländer, darunter ein Österreicher aus Mähren und ein Deutscher aus Straßburg; 18 haben als „ordentliche Schüler“ die verschiedenen Vorlesungen besucht; 13 wurden als „Zuhörer“ nur zu den gregorianischen Vorlesungen zugelassen. Als Lehrer waren die besten Kräfte tätig, die wir in Rom finden können. Das Resultat der Prüfungen war überaus befriedigend und tröstend.

Der italienische Cäcilienverein ist fest entschlossen, das Unternehmen mit allen Kräften und trotz aller Schwierigkeiten zu fördern. Wir sind uns nämlich bewußt, daß eine Kirchenmusikschule das einzige Mittel ist, um die Kirchenmusikreform in Italien und in Rom gründlich ins Werk zu setzen, und auch, um von Rom aus Einfluß zu gewinnen für jene Gegenden, in denen man bislang dem Cäcilienverein und seinen Bestrebungen fremd gegenüberstand.

Wie ich eben sagte, die Schwierigkeiten sind sehr groß. Zuerst haben wir kein bequemes Lokal. Der Rektor eines Kollegiums hat gütigst zwei kleine Zimmer für die Vorlesungen und praktischen Übungen und einen Saal für die Orgelschule zur Verfügung gestellt. Dieser Saal ist aber so klein, daß die schöne Orgel von Nieger-Jägerndorf, ein Geschenk des Heiligen Vaters, fast den halben Raum für sich in Anspruch nimmt. Wir waren genötigt, gleich anfangs uns ein besseres Lokal, wenigstens für die gregorianischen, mehr besuchten Vorlesungen, anderswo im *Seminarium Romanum* zu suchen. Der beschränkte Raum hat uns zu unserm lebhaften Bedauern völlig verhindert öffentliche Schulfeierlichkeiten, Konferenzen und Musikaufführungen zu halten; und doch wären solche äußerliche Kundgebungen durchaus notwendig in Rom und in Italien überhaupt, um eine viel stärkere Propaganda zugunsten der Kirchenmusikreform zu fördern. Hoffentlich werden wir im nächsten Jahr in ein anderes Kollegium übersiedeln können.

Aber, man kann es nicht leugnen, eine Musikschule, wo nämlich fast den ganzen Tag gesungen und gespielt wird, paßt nicht in die Ruhe einer theologischen Anstalt. Wir müssen durchaus ein selbständiges Haus haben. Um aber ein solches zu mieten oder zu bauen, braucht man Geld und zwar viel Geld.

Italien ist nicht das glückliche Land, wo ein Hohes Ministerium des Unterrichtes 40.000 Kronen für eine kirchenmusikalische Abteilung einer k. k. Akademie der Kunst zur Verfügung stellt! Mit Null haben wir angefangen, und doch ist diese Null zu etwa 6000 Lire herangewachsen. Die Schulkosten für das erste Jahr waren Gott sei Dank gering, sie wurden bereits gedeckt, und es bleibt noch ein Teilchen für das neue Jahr übrig. Diese Summe resultiert aus kleinen freiwilligen Gaben. Unter unseren Wohltätern aus deutschen und österreichischen Kreisen möchte ich hier dankbarst erinnern an die zwei Kardinalö von Köln und Salzburg, den Großmeister des Malteserordens, den Erzbischof von Olmütz, den Titular-Erzbischof Nagl in Wien, die Bischöfe von Fünfkirchen und Kassau, und an den Bischof von Marburg, der sogar einen Aufruf an seine Diözesanen zugunsten unserer Musikschule erlassen hat. Aber, meine Herren, welch eine Mühe, von Tür zu Tür zu klopfen! So kann es nicht lange dauern; und ich bin überzeugt, daß an dem Tage, wo ich mich für die Schule nicht mehr persönlich interessiere, alles auf einmal zusammenstürzen wird. Ein solches Unternehmen soll auf soliden Grund gebaut werden; es muß ein sicherer Fonds geschaffen werden.

Der Heilige Vater kann leider eine solche Gründung nicht unternehmen. Wie bekannt, ist die finanzielle Lage des Heiligen Stuhles überaus peinlich, und die großen Spenden für wichtigere kirchliche Anstalten nehmen alles in Anspruch. Doch der Heilige Vater war mit uns liebevoll genug; er hat uns drei Harmoniums und eine sehr schöne Orgel geschenkt, noch dazu den dritten Teil der gesamten Einnahmen geliefert. Bei allen Gelegenheiten hat er uns sein Wohlwollen vielfach geäußert; er hat eine feierliche Audienz dem Vorstand, den Lehrern und Schülern gewährt und mit warmen Worten das Unternehmen gelobt; am Schlusse des Schuljahres hat er sogar durch ein eigenes Handschreiben uns allen den Apostolischen Segen gegeben. Endlich hat er uns fortwährend zum Vertrauen ermuntert und sogar zu wiederholten Malen bevollmächtigt auch öffentlich zu erklären, daß er sich allen denjenigen, die sich für die römische Kirchenmusikschule interessieren, dankbarst verbunden erweisen wird.

Das ist zur Stunde unsere Lage.

Freilich wird man mir vielleicht die bekannte Parabel des Evangeliums einwenden: der kluge Mann *sedens prius computat si possit* (setzt sich zuerst und rechnet, ob er es könne). Aber, meine Herren, ich hätte hundert Jahre lang ruhig sitzen bleiben und komputieren können, ohne etwas zustande zu bringen. Manchmal muß man wagen; ich möchte sagen, mutig und entschlossen wagen. Das war unser Fall.

Wir mußten den Beweis liefern, daß eine Kirchenmusikschule auch in Italien und zwar in Rom möglich ist, und daß sie sehr erfreuliche Früchte bringen kann. Das verflossene erste Schuljahr hat es, Gott sei Dank, sehr deutlich gezeigt.

Meine Herren, es liegt fern von mir mit diesem Referate Almosen zu betteln. Das habe ich genug getan während des Schuljahrs, und ich bitte, lassen Sie mich eine Zeitlang ruhen und die Ferien genießen. Selbstredend werde ich mich nach der Mahnung der Heiligen Schrift richten, die da sagt: *particula boni doni non te praetereat*. Wenn mir also eine gebratene Taube in den Mund geflogen kommt, so werde ich trotz allen Ruhebedürfnisses den Mund nicht schließen. Den Zweck meines Referates mögen die Herren darin erblicken, daß ich Sie mit den Verhältnissen des italienischen Cäcilienvereins insbesondere der Kirchenmusikschule in Rom bekannt mache, und Sie bitte, dieses Unternehmen in weiteren Kreisen zu verbreiten und durch Wort und Schrift zu unterstützen."

Unterm 21. Dezember 1911, Bl. 4501, wurde mittels Scheckkonto durch das k. k. Postsparkassaamt in Wien an P. Angelo De Santi S. I. in Rom der Betrag per 100 Lire zur Unterstützung der römischen Kirchenmusikschule mit nachstehendem Schreiben des Hochwürdigsten Herrn Fürstbischöfes gesendet:

„Reverendissime Pater!

Respectu habito ad meas litteras de die 29. Maii 1911, Nr. 925, in quibus Tibi, Reverendissime Pater, pollicitus sum, me et Clerum meum pro viribus sublevaturum esse Scholam Caecilianam Romae initio huius anni erectam, et ad Tuas aestimantissimas litteras de Roma, postridie Id. Iun. a. 1911, peto Paternitatem Tuam Reverendissimam, ut benevole excipias adnexas 100 (centum) libellas tamquam primum obolum dioecesis meae Lavantinae pro Schola Caeciliana Romae erecta. Deus det, ut mox et ego ad Te petitionem dirigere possim, ut unum vel alterum alumnum ex mea Dioecesi excipias in dictam Scholam Romae florentem. Bona festa ventura Tibi et Tuis ex intimo corde exopto!

Marburgi in Austria, die

21. Decembris 1911.

† Michael,

Episcopus Lavant."

Bereits unterm 30. Dezember 1911 erhielt der Hochwürdigste Herr Fürstbischof von P. Angelo De Santi S. I. aus Rom als Antwort folgendes Zuschrift:

„Associazione Italiana Romae, Via Ripetta 246
Santa Cecilia. Presidenza. die 30 decembris 1911.

Excellentissime ac Reverendissime Domine!

Te stipem in Tua Lavantina Diocesi colligendam curare pro altiore nostra Schola musicae sacrae Romae condita, iam tum grato animo accepi, cum primum id mihi nuntiavisti; at nunc maiorem habes gratiam quod libellas centum ad praesens collectas miseris unoque litteras humanissimae benevolentiae plenas. Beatissimus Pater Noster, de hac Tua voluntate a me certior factus, et Te valde laudavit et comprobavit ex animo, Apostolicam Tibi Tuisque Benedictionem peramanter impertiens. Altero hoc anno, Institutum nostrum haud minore, quam antea, numero alumni celebrant; doctrinae tradendae fines latius patere volumus, et octavo quoque die publice omnibus, quotquot aulas nostras adierint, et discendi et in cantus gregoriani disciplina exercendi sese fieri facultatem. In his enim exercitationibus p. Ildephonsus Schuster O. S. B. perantiquam divini officii liturgiam explicat atque alter Scholae magister cantum gregorianum, qui in sequenti die dominico vel festo ad missam occurrit, scite explicat auditoresque, choro facto, practice docet. Illud etiam notandum, quod rev. Capitulum Basilicae Patriarchalis S. Mariae Maioris Scholae alumnos expetivit, ut singulis diebus festis et dominicis in choro Basilicae, tamquam eiusdem cleri pars, Proprium gregorianum ad solemne sacrum proponeret.

Grati animi mei sensa iterum excipias, dum sacrum annulum osculatus me Tibi, Excellentissime ac Reverendissime Domine, profiteor

infimum in Christo servum

Angelum De Santi S. I."

Da die cäcilianische Musikschule in Rom in der Tat höchsten Zwecke verfolgt, und das F. B. Ordinariat der sicheren Hoffnung sich hingibt, in Bälde das römische Musikinstitut auch mit einem Bögling aus der Lavanter Diözese bescheiden zu können, so wird die mehrgenannte Schule dem Hochwürdigsten Seelsorgeklerus und den Gläubigen der Diözese zur geneigten Unterstützung wärmstens empfohlen.

Etwaige Beiträge wollen zur weiteren Beförderung im Wege des F. B. Dekanalamtes anher übermittelt werden.

19.

Lupuserkrankungen bei Kindern.

Die hochblühliche k. k. Statthalterei hat unterm 26. Jänner 1912, B. 6⁵²⁷₁ 1911 folgende Zuschrift an das F. B. Ordinariat gerichtet:

„Der „Verein Lupusheilstätte in Wien“ hat sich an das k. k. Ministerium des Innern mit der Bitte gewendet, die

Bestrebungen zur Bekämpfung der Lupuserkrankungen durch Aufklärung und Belehrung der Bevölkerung zu unterstützen.

Hiefür wäre es zweckdienlich, weitere Kreise der Bevölkerung mit der ärztlicherseits festgestellten Tatsache bekannt zu machen, daß die schweren, ausgedehnten Lupusfälle fast aus-

nahmeslos sich vermeiden ließen, wenn die Kranken zu Beginn ihres Leidens der entsprechenden Behandlung zugeführt würden, d. i. meistens noch im Kindesalter. Auch ist im Anfangsstadium die Bezwingung der später so entsetzlichen Erkrankung oft genug durch einen leichten operativen Eingriff oder durch eine kurze Serie von Belichtungen ermöglicht, während bei größerer Ausdehnung die Heilung schwierig, langwierig, kostspielig und leider nicht selten vergeblich wird.

Rechtzeitiges Erkennen, rechtzeitige und richtige Behandlung des Lupus könnte viele Menschen vor langjährigem Siechtum, schwerer Entstellung und Verkrüppelung, vor Erwerbsunfähigkeit und gesellschaftlicher Vernichtung bewahren und den öffentlichen Faktoren bedeutende Behandlungs-, resp. Versorgungskosten ersparen.

Um dem Ziele einer solchen Aufklärung der Bevölkerung in ihrem eigenen wohl verstandenen Interesse näher zu kommen, wird dem hochwürdigen fürstbischöflichen Lavanter Ordinariate zufolge des mit dem Erlasse vom 19. September 1911 Z. 16.437 im Einvernehmen mit dem k. k. Ministerium des Innern erteilten Auftrages des k. k. Ministeriums für Kultus und Unterricht eine Belehrung über die Hautkrankheit „Lupus“ mit der Einladung übermittelt, die Seelsorgeämter mit Abschriften derselben zu betheiligen und aufzufordern, in ihrem Wirkungskreise zur Belehrung und Aufklärung der Bevölkerung tunlichst beizutragen. Gegebenenfalls wäre insbesondere auf Eltern und Vormünder einzuwirken, ihnen die Notwendigkeit der rechtzeitigen Lupusbehandlung vor Augen zu führen und wären sie auch von dem Bestande der Wiener Heilstätte für Lupusranke zu unterrichten.

Der k. k. Statthalter:

Clary.

„Belehrung über die Hautkrankheit „Lupus“.

Der Lupus ist eine Hautkrankheit, die meist in frühester Jugend beginnt und sich durch Jahre und Jahrzehnte, ja durch das ganze Leben hinziehen kann, wenn die von ihr Befallenen nicht rechtzeitig einer rationellen Behandlung zugeführt werden.

Die Krankheit befällt weitaus am häufigsten die Haut des Gesichtes, viel seltener die der Gliedmaßen. Nase oder Wangen erkranken meist zuerst; die erkrankten Hauptpartien werden allmählich vollkommen zerstört und sehen wie angefressen aus. Wenn nach jahrelangem Bestande eine Vernarbung zustande kommt, so sind die entstandenen Narben immer sehr hart, derb und unnachgiebig und zeigen große Neigung zur Schrumpfung, wodurch stets eine hochgradige Entstellung des Gesichtes und je nach dem Sitze auch eine mehr oder minder erhebliche Er-

schwerung der Atmung durch die Nase und der Öffnung des Mundes verursacht wird. Dadurch, daß der Lupus die Neigung hat, sich allmählich über das ganze Gesicht sowie auch den Hals zu verbreiten, wird er eine der schrecklichsten Krankheiten, von denen die Menschheit heimgesucht werden kann.

In der Behandlung dieser Krankheit, die früher allen ärztlichen Eingriffen mit großer Hartnäckigkeit trotzte und wenn sie nach vieler Mühe scheinbar geheilt war, sehr häufig wieder aufs neue zum Vorschein kam, wurde im Laufe der letzten 10 Jahre ein ganz außerordentlicher Fortschritt gemacht. Die jetzt geübte chirurgische Behandlung, sowie die Lichtbehandlung nach Finzen bringen in den meisten Fällen in verhältnismäßig kurzer Zeit Heilung zustande, die noch dazu eine dauernde ist. Wer jemals ein durch die Verwüstungen des Lupus entstelltes menschliches Gesicht gesehen hat und dasselbe mit dem nach moderner Behandlung wiederhergestellten vergleicht, muß über die Erfolge staunen und kann ermessen, welche Wohltat den früher wegen ihres entsetzlichen, ekelregenden Aussehens von ihren Mitmenschen gemiedenen, infolgedessen auch zumeist ihres Erwerbes verlustig gewordenen Unglücklichen durch Beseitigung ihrer Entstellungen zuteil geworden ist.

Nach den ärztlicherseits festgestellten Tatsachen lassen sich die schweren, ausgedehnten Lupusfälle fast ausnahmslos vermeiden, wenn die Kranken gleich bei Beginn ihres Leidens der entsprechenden Behandlung zugeführt würden, d. i. meistens noch im Kindesalter. Auch ist im Anfangsstadium die Bezwingung der später so entsetzlichen Erkrankung oft genug durch einen leichten operativen Eingriff oder durch eine kurze Serie von Belichtungen ermöglicht, während bei größerer Ausdehnung die Heilung schwierig, langwierig, kostspielig und leider nicht selten vergeblich wird.

Rechtzeitiges Erkennen, rechtzeitige und richtige Behandlung des Lupus könnte viele Menschen vor langjährigem Siechtum, schwerer Entstellung und Verkrüppelung, vor Erwerbsunfähigkeit und gesellschaftlicher Vernichtung bewahren und den öffentlichen Faktoren bedeutende Behandlungs- resp. Versorgungskosten ersparen.

Daher ist bei verdächtigen chronischen Hautleiden, insbesondere bei Kindern, die Art des Leidens immer sobald als möglich ärztlich festzustellen und jeder Lupuskrank Befundene ehestens einer zweckmäßigen Behandlung zuzuführen.“

Der hochwürdige Seelsorgeklerus wird daher eingeladen, in seinem Wirkungskreise zur Belehrung und Aufklärung der Bevölkerung über die Lupuskrankheit nach Möglichkeit beizutragen.

pelski. Nanesla je potreba, da se grobišče razširi v zmislu dopisa c. kr. glavarstva Ljutomerskega od dne 13. aprila 1911, šte. 4160. Cerkveno predstojništvo je vsled tega oskrbelo potrebni prostor in ga priredilo za pokopanje mrličev. Gospod dekan Ljutomerski, Martin Jurkovič, je razširjeno grobišče dne 3. decembra 1911 slovesno blagoslovil. Ob dveh popoldne po večernicah je v genljivem govoru pojasnil pomenljivo opravilo pred mnogoštevilnim občinstvom v cerkvi. Potem smo se podali moleči sveti rožni venec na novo grobišče, kjer se je izvršil predpisani cerkveni obred z gorečo molitvijo, naj usmiljeni Bog dodeli pokojnikom sladki počitek in jim bodi blagoslovljena zemljica lahka do velikega dne vstajenja in srečnega svidenja nad zvezdami.

Šest sto sv. obhajil darovanih za premilostljivega gospoda nadpastirja. — Prezvizišeni gospod knezoškof so prejeli na Novega leta dan iz Ljutomera naslednji brzojav:

„Njih Ekscelenci knezoškofu dr. Napotniku v Mariboru. (Zuttenberg, am 1. Jänner 1912 um 11 U. 10 M. vormittags).

Nad šest sto mladeničev, med njimi več vojakov s cesarsko svetinjico in križcem hrabrosti na prsih, kleči pri sv. obhajilu ter pošilja goreče molitve k tronu Najvišjega za Vašo ekscelenco in prosi za novo leto vse blagre iz neba za Vašo Prezvzišenost s svojimi dušnimi pastirji vred in izrajuje Vaši kn. šk. Milosti najglobokejšo vdanost in pokorščino. Jurkovič, dekan.“

Na to veselo brzojavno poročilo so Prezvizišeni gospod knezoškof odgovorili brzojavnim potom:

„Mnogočastitemu gospodu dekanu Jurkoviču Ljutomer.

Vam in vsem hrabrim vojščakom Kristusovim za sveto obhajilo, na novega leta dan v moj namen darovano, srčna nadpastirska zahvala. Božji Vzveličar naj usliši pobožne molitve ter obrani blage mladeniče in njih vnete dušne pastirje povsod in vselej v svoji milosti!

Mihael, knezoškof.“

21.

Literatur.

In der Verlagsanstalt Benzinger & Co. A. G. zu Einsiedeln in der Schweiz ist als neuestes Verlagswerk erschienen: Dr. Mader, die hl. vier Evangelien und die Apostelgeschichte. Gr. 8°. XLIV und 800 Seiten mit einer Lichtdrucktafel und zwei farbigen Karten. Gebunden in Leinwand K 21.60, mit Goldschnitt K 24. — Der durch seine „Einleitung in das neue Testament“ bekannte Verfasser des obigen Werkes, Theologieprofessor Dr. Johann Mader, bietet hier die vier hl. Evangelien und die Apostelgeschichte in möglichst genauer Übersetzung nach dem griechischen Original mit kurzen

und sachlichen Erläuterungen, die geeignet sind, in das Verständnis der heiligen Bücher einzuführen. Das von der Verlagsanstalt Benzinger und Co. A. G. mit besonderer Sorgfalt ausgestattete Werk, das überdies noch das Lob der Übersichtlichkeit verdient und in dessen Anhängen einige vielumstrittene Fragen eingehend erörtert werden, wird hiemit der hochwürdigen Geistlichkeit, den Alumnen der Priesterseminarien und gebildeten Laien zur Beschaffung und eifrigen Benützung warm empfohlen.

22.

Diözesan-Nachrichten.

Gestorben sind: P. T. Herr Jakob Philipp Bohinc, Zubelpriester, F. B. Konsistorialrat, pensionierter Dom- und Stadtpfarrer von Marburg, emeritierter Dekan des Dekanates Marburg i. D. U., in Fraßlau am

17. Februar im 81. und Herr Johann Wolf, F. B. Rechnungsrevident, penj. Pfarrer von Gams, in Marburg am 26. Februar im 54. Lebensjahre.

F. B. Lavanter Ordinariat zu Marburg.

am 29. Februar 1912.

† **Michael,**
Fürstbischof.